

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
WE WSCHOWIE Z/S W SŁAWIE

SŁAWA, dnia 20 marca 2019 r.

P. Inlarz
Urząd
Miasta i Gminy
Szlichtyngowa
Wpłynęło dnia 22.03.2019
1759
Jdu
podpis

Sz. P. Jolanta Wielgus
Burmistrz Miasta i Gminy
Szlichtyngowa
Ul. Rynek 1
67-407 Szlichtyngowa

Nasz znak: PIW.ZZZ.5051.10.2019
Dot. sprawy nr: Uboje z konieczności

pismo z
dnia:

W związku z prowadzoną kampanią informacyjną Powiatowy Lekarz Weterynarii we Wschowie z/s w Sławie zwraca się prośbą o umieszczenie w widocznym miejscu ulotek informacyjnych dotyczących przeprowadzania uboju z konieczności w gospodarstwie, w celu dotarcia do jak najszerzego grona odbiorców.

Idea akcji informacyjnej jest wskazanie właściwej drogi postępowania producentom prowadzącym chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, gdy zdrowe pod wszelkimi względami zwierzę dozna w urazu w gospodarstwie, a przybyły na miejsce lekarz weterynarii postawi diagnozę nierokującą wyzdrowienia. W opisanym przypadku jedynym sposobem na jednoczesne skrócenie cierpienia tego zwierzęcia z zachowaniem zasad jego dobrostanu oraz uratowaniem wartości rzeźnej jest przeprowadzenie uboju z konieczności.

Na stronie urzędu dostępnej pod adresem bip.piwwschowa.pl w zakładce „aktualności” udostępniony został wykaz rzeźni w kraju prowadzących ubój z konieczności, informacje dotyczące uboju z konieczności oraz wzory oświadczeń dla przedsiębiorcy oraz lekarza weterynarii, dokumenty z możliwością pobrania ze strony.

Powiatowy Lekarz Weterynarii we Wschowie z/s w Sławie przypomina, że ubojowi z konieczności w gospodarstwie można poddać zwierzęta z gatunków: bydło, owce, kozy, świnie, konie, jeżeli spełnione zostaną przesłanki wskazane powyżej. Tusza wraz z wnętrznościami musi zostać przetransportowana do ubojni w celu wykonania niezbędnego badania poubojowego, z wydaniem oceny mięsa. O ocenie mięsa decyduje urzędowy lekarz weterynarii wyznaczony do sprawowania nadzoru w rzeźni w zakresie badania przed i poubojowego. Krew uzyskaną podczas procesu wykrwawiania zwierzęcia należy zebrać

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Ogrodowa 1, 67-410 Sława
tel.: (68) 356 51 05, fax: (68) 356 63 45, e-mail: wschowa.piw@wet.zgora.pl
bip.piwwschowa.pl

do szczelnego pojemnika i przekazać do rzeźni razem z tuszą.

W przypadku uznania mięsa za niezdatne, rzeźnia ma obowiązek zaklasyfikować mięso jako uboczny produkt pochodzenia zwierzęcego i nie może tego mięsa przeznaczyć do sprzedaży, czyli nie może wprowadzić na rynek lub zwrócić rolnikowi do gospodarstwa pochodzenia.

W przypadku uznania mięsa za zdatne do spożycia, można postąpić z mięsem w sposób następujący:

1. zakład ubojowy, który przyjął tuszę, kieruje pozyskane mięso do sprzedaży w obrębie kraju;
2. na wniosek posiadacza zwierzęcia zakład ubojowy przekazuje mięso pozyskane z tuszy poddanej ubojowi z konieczności do gospodarstwa pochodzenia;
3. wszelkie uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego pozostają w zakładzie ubojowym, który ma obowiązek zagospodarowania ich w sposób zgodny z obowiązującym prawodawstwem.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
we Wschowie z siedz. w Sławie
lek. wet. Natalia Wojniusz

Rozdzielnik:

1. adresat
2. a/a

Praktyczne wskazówki dla rolników w przypadku konieczności uboju zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią

Ubój z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią dotyczy sytuacji, gdy zdrowe zwierzę, np. świnia, owca, koza, krowa, czy koń, ulegnie wypadkowi, np. złamie kończynę, kręgosłup, lub też ulegnie innemu urazowi, który uniemożliwia mu naturalne poruszanie się i tym samym transport do rzeźni. W takiej sytuacji istnieje możliwość uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia,

Pytanie 1. Co należy zrobić, gdy zdrowe zwierzę ulegnie wypadkowi ?

W pierwszej kolejności należy jak najszybciej wezwać lekarza weterynarii zajmującego się leczeniem zwierząt gospodarskich, który stwierdzi czy zwierzę powinno być leczone, poddane ubojowi z konieczności, czy też uśmiercone.

Pytanie 2. Co należy zrobić, jeżeli wezwany lekarz weterynarii stwierdzi, że zwierzę może być poddane ubojowi z konieczności ?

a) Należy skontaktować się z najbliższą rzeźnią celem ustalenia, czy istnieje możliwość przyjęcia tuszy i narządów wewnętrznych zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności.

Tusza zwierzęcia wraz z przynależnymi do niej narządami wewnętrznymi musi być przewieziona do rzeźni, gdzie urzędowy lekarz weterynarii dokona badania poubojowego i wyda ocenę przydatności mięsa do spożycia przez ludzi. Wydanie takiej oceny jest warunkiem koniecznym wprowadzenia mięsa na rynek, tj. oferowania do sprzedaży i tym samym uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia.

b) Należy poddać zwierzę ubojowi z konieczności.

Pytanie 3. Kto może dokonać uboju z konieczności ?

Ubój z konieczności powinien być dokonany przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, tj. takie same jak w przypadku uboju zwierząt w rzeźni.

Pytanie 4. W jaki sposób i w jakich warunkach powinien odbyć się ubój z konieczności ?

W przypadku uboju zwierząt z konieczności poza rzeźnią posiadacz zwierząt jest zobowiązany do podjęcia wszelkich koniecznych działań, aby jak najszybciej dokonać uboju zwierzęcia, w tym dołożyć starań, aby podczas uboju i działań z nim związanych oszczędzić zwierzętom wszelkiego niepotrzebnego bólu, niepokoju i cierpienia.

Należy spełnić wymagania dotyczące ochrony zwierząt podczas uboju. Zwierzę powinno być ogłuszone i wykrwawione zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Rady nr 1099/2009 przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Po uboju tusza powinna być wykrwawiona. W miejscu dokonania uboju można również, pod nadzorem wezwanego lekarza weterynarii, usunąć z tuszy żołądek oraz jelita zwierzęcia. Usunięte narządy należy oznakować (w sposób umożliwiający ich identyfikację z daną tuszą) i wraz z tuszą przewieźć do rzeźni.

Pytanie 5. Jakie dokumenty muszą być dostarczone do rzeźni wraz z tuszą i narządami wewnętrznymi zwierzęcia ?

Do rzeźni wraz z tuszą i narządami wewnętrznymi zwierzęcia muszą być dostarczone następujące dokumenty:

- a) oświadczenie rolnika - stwierdzające tożsamość zwierzęcia oraz zawierające informacje na temat weterynaryjnych produktów leczniczych lub innych środków, jakie podawano zwierzęciu lub wobec niego stosowano, z wyszczególnieniem dat podawania i okresów karencji;
- b) zaświadczenie lekarza weterynarii stwierdzające korzystny wynik badania przedubojowego, datę i czas przeprowadzenia tego badania, przyczynę dokonania uboju z konieczności oraz informację na temat leczenia, jakiemu poddane było to zwierzę.

Pytanie 6. W jakich warunkach tusza wraz z narządami wewnętrznymi zwierzęcia powinna być przewieziona do rzeźni ?

Tusza zwierzęcia wraz z przynależnymi do niej narządami wewnętrznymi powinna być przewieziona do rzeźni w warunkach higienicznych i najszybciej jak to możliwe. Jeżeli transport potrwa dłużej niż 2 godziny od chwili dokonania uboju zwierzęcia, należy zapewnić warunki chłodnicze dla przewożonej tuszy i narządów wewnętrznych. W przypadku, gdy warunki klimatyczne na to pozwolą nie ma konieczności poddawania chłodzeniu tusz i narządów wewnętrznych.

Pytanie 7. Co się stanie jeśli lekarz weterynarii uzna, że nie może być przeprowadzony ubój z konieczności ?

Lekarz weterynarii może stwierdzić, że zwierzę powinno być leczone, albo uśmiercone.

W przypadku gdy podjęta jest decyzja o uśmierceniu zwierzęcia, to:

1) uśmiercanie przeprowadza lekarz weterynarii przez podanie środka usypiającego, 2) tusza może być:

- a) poddana utylizacji lub
- b) za zgodą urzędowego lekarza weterynarii przeznaczona do skarmiania mięsożernych zwierząt futerkowych (jeżeli chce się uzyskać taką zgodę, należy skontaktować się z powiatowym lekarzem weterynarii).

Ponadto, w przypadku zdrowych zwierząt kopytnych, które uległy wypadkowi, takich jak świnia, owca, koza lub cielę do 6 miesięcy życia, możliwe jest przeprowadzenie uboju zwierzęcia w celu pozyskania mięsa na własne potrzeby. Przy przeprowadzaniu takiego uboju nie jest konieczna obecność lekarza weterynarii, niemniej jednak pozyskane mięso nie może być oferowane do sprzedaży.

Pytanie 8. Co należy zrobić, jeśli nie znajdzie się rzeźni, który zgodziłaby się na przyjęcie tuszy wraz z narządami wewnętrznymi zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności ?

W tej sytuacji rolnik może zdecydować się na leczenie zwierzęcia, uśmiercenie go bądź przeprowadzenie uboju w celu pozyskania mięsa na własne potrzeby. Jeśli nastąpi śmierć zwierzęcia, zwłoki należy poddać utylizacji, w tym przypadku koszty utylizacji pokrywa Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pytanie 9. Czy w każdym przypadku prawidłowo przeprowadzonego uboju z konieczności można zagwarantować, że zostanie uratowana wartość rzeźna zwierzęcia ?

Mięso pozyskane ze zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności, w każdym przypadku poddawane jest badaniu poubojowemu przeprowadzonemu przez urzędowego lekarza weterynarii w rzeźni. Badanie to ma na celu dokonanie oceny, czy mięso jest zdadne, czy też niezdatne do spożycia przez ludzi, zanim zostanie wprowadzone na rynek.

Wartość rzeźna zwierzęcia zostanie uratowana w przypadku, gdy tusza zostanie oceniona jako zdalna do spożycia przez ludzi,

Natomiast gdy tusza zostanie oceniona jako niezdatna do spożycia przez ludzi, poddawana jest utylizacji (kto ponosi koszt utylizacji zależy od umowy jaka została zawarta pomiędzy rolnikiem a podmiotem prowadzącym rzeźnię) bądź za zgodą urzędowego lekarza weterynarii przeznaczona jest do skarmiania mięsożernych zwierząt futerkowych.

Pytanie 10. Czy w przypadku uboju z konieczności wymagane jest powiadomienie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

W każdym przypadku przeprowadzenia uboju z konieczności zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy lub świnię, konieczne jest powiadomienie o tym zdarzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Należy pamiętać, że ubój bydła, owcy lub kozy należy zgłosić w terminie 7 dni, natomiast ubój świni w terminie 7 dni od dnia dokonania uboju z konieczności.

Opracowano w:
Departamencie Bezpieczeństwa
Żywności i Weterynarii
Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

**OŚWIADCZENIE PRZEDSIĘBIORCY SEKTORA SPOŻYWCZEGO, KTÓRY
UTRZYMYWAŁ ZWIERZĘ PODDANE UBOJOWI Z KONIECZNOŚCI POZA RZEŻNIĄ**

1. Identyfikacja zwierzęcia

gatunek: ....., wiek/data urodzenia: ....., płeć: .....
numer identyfikacyjny (w przypadku koniowatych numer elektronicznego identyfikatora oraz numer UELN): .....
.....

2. Pochodzenie zwierzęcia

imię i nazwisko podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze, z którego siedziby stada zwierzę pochodzi: .....

adres gospodarstwa pochodzenia: .....

nr siedziby stada (nie dotyczy w przypadku uboju z konieczności koniowatego):
.....

3. Inne istotne informacje:

Data i godzina dokonania uboju z konieczności zwierzęcia .....
.....
.....

4. Informacja o leczeniu zwierzęcia

Zwierzę **było/nie było**¹ leczone.

Stosowane leczenie/produkty lecznicze weterynaryjne²

Nazwa stosowanego produktu leczniczego weterynaryjnego	Data podania		Okres karencji do:
	od	do	

Sporządzono w dniu ..... w miejscowości: .....

.....
czytelny podpis zawierający imię i nazwisko
podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo
spożywcze, z którego siedziby stada zwierzę
pochodzi

¹ Skreślić jeżeli nie dotyczy

² Wypełnić jeżeli dotyczy

**OŚWIADCZENIE LEKARZA WETERYNARII DOTYCZĄCE ZWIERZĘCIA PODDANEGO UBOJOWI Z
KONIECZNOŚCI POZA RZEŻNIĄ**

1. Identyfikacja zwierzęcia

gatunek: ....., wiek/data urodzenia: ....., płeć: .....

numer identyfikacyjny (w przypadku koniowatych numer elektronicznego identyfikatora oraz numer UELN):
.....

2. Pochodzenie zwierzęcia

imię i nazwisko podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze, z którego siedziby stada zwierzę
pochodzi: .....

adres gospodarstwa pochodzenia: .....

nr siedziby stada (nie dotyczy w przypadku uboju z konieczności koniowatego):
.....

3. Rzeźnia, do której zostanie przewiezione zwierzę poddane ubojowi z konieczności

nazwa rzeźni: .....

weterynaryjny numer identyfikacyjny rzeźni: .....

adres rzeźni: .....

4. Inne istotne informacje:

.....
.....

5. Oświadczenie

Ja niżej podpisany oświadczam, że opisane powyżej zwierzę zostało zbadane przed ubojem o godzinie
..... w dniu ..... temp. ciała ..... i zostało dopuszczone do uboju z
konieczności poza rzeżnią. Na podstawie prowadzonych przez posiadacza zwierzęcia rejestrów i dokumentacji
leczenia zwierząt nie stwierdzono przeciwwskazań do dokonania uboju tego zwierzęcia.

Przyczyna skierowania do uboju z konieczności:
.....
.....

Stosowane leczenie/produkty lecznicze weterynaryjne -nazwa, data podania i okres karencji:
.....
.....
.....

Sporządzono w dniu ..... w miejscowości: .....

Nr   telefonu   lekarza   kierującego   zwierzę   do   uboju   z   konieczności
.....

.....
czytelny podpis zawierający imię i nazwisko
albo pieczętka i podpis lekarza weterynarii

